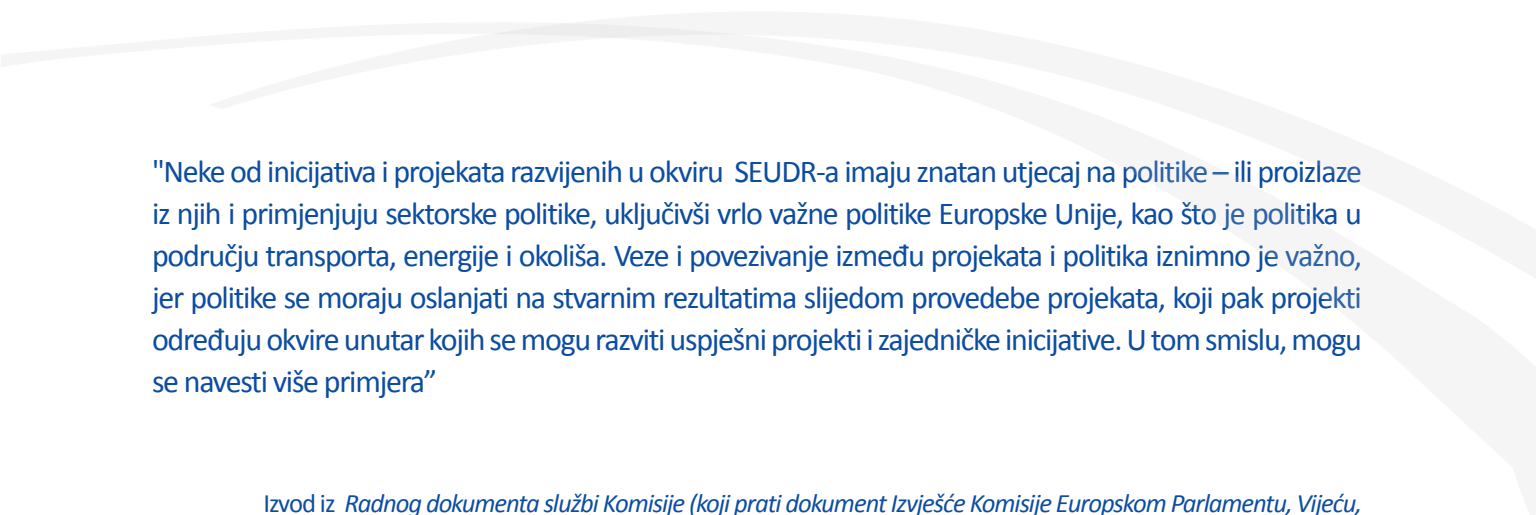

STRATEGIJA EU ZA DUNAVSKU REGIJU
uistinu vidljiva suradnja

"Neke od inicijativa i projekata razvijenih u okviru SEUDR-a imaju znatan utjecaj na politike – ili proizlaze iz njih i primjenjuju sektorske politike, uključivši vrlo važne politike Europske Unije, kao što je politika u području transporta, energije i okoliša. Veze i povezivanje između projekata i politika iznimno je važno, jer politike se moraju oslanjati na stvarnim rezultatima slijedom provedbe projekata, koji pak projekti određuju okvire unutar kojih se mogu razviti uspješni projekti i zajedničke inicijative. U tom smislu, mogu se navesti više primjera"

Izvod iz Radnog dokumenta službi Komisije (koji prati dokument Izvješće Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Gospodarskom i Socijalnom europskom vijeću i Vijeću regija o provedbi makroregionalnih strategija Europske Unije (2019)

Germany

Czech Republic

Austria

Slovenia

Croatia

**Bosnia and
Herzegovina**

Montenegro

Ser

Sadržaj

SEUDR: Makroregionalna strategija za razvoj i zaštitu Dunavske regije	8
Danube Strategy Point – tajništvo za Dunavsku regiju	9
POVEZIVANJE REGIJE – na pametan i održiv način	10
Poboljšanje mobilnosti i multimodalnog prijevoza na unutarnjim plovnim putevima	12
Projekt DAPhNE: Mreža dunavskih luka	13
Cestovni, željeznički i zračni prijevoz u regiji	15
Pametna rješenja za politike mobilnosti s niskim udjelom ugljika u europskim gradovima	16
Održiva energija	18
Obnovljivi izvori zelene energije	19
Kultura i turizam okupljaju ljude	21
Dunavski kulturni klaster - Podrška kulturnoj suradnji između država uz rijeku Dunav	22
ZAŠTITA OKOLIŠA – čisto i zeleno	24
Čista voda	26
Suradnja za upravljanje riječnim slivom	27
Ekološki rizici	29
Inovacije kao odgovor na poplave, napravljene od i za stručnjake	30
Očuvanje biološke raznolikosti i staništa	32
Život za dunavsku jesetru	33
IZGRADNJA PROSPERITETA – na inteligentan, inovativan i inkluzivan način	35
Društvo temeljeno na znanju	37
Izvrsnost u upravljanju projektima u području istraživanja, društvenih i tehnoloških inovacija (Excellence-In-ReSTI)	38
Konkurentnost i razvoj klastera	40
Žene u poduzetništvu	41
Ulaganje u ljude i vještine	43
Jednaki radni uvjeti za sve	44
JAČANJE REGIJE – učinkovitost, stabilnost i sigurnost	46
Institucionalni kapacitet i suradnja	48
Modeli prekogranične suradnje	49
Sigurnija regija	51
Borba protiv organiziranog kriminala na području trgovine drogama	52

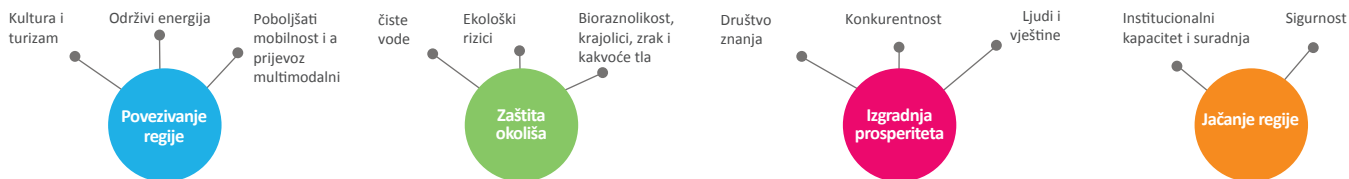
Image(s) used under license from Shutterstock.com.

SEUDR: Makroregionalna strategija za razvoj i zaštitu Dunavske regije

Strategija Europske Unije za Dunavsku regiju (SEUDR) zamišljena je kako bi odgovorila zajedničkim izazovima s kojima se suočavaju države članice Europske Unije i treće zemlje koje se nalaze u geografskom arealu, i koje na taj način imaju bolju suradnju, doprinoseći uspostavljanju gospodarske, socijalne i teritorijalna kohezije. Temama o kojima se razgovaralo ne može se pristupiti isključivo na nacionalnoj razini, imajući u vidu njihovu transnacionalnu i stratešku prirodu. Strategija stvara sinergije i olakšava suradnju i uspostavu veza svim zainteresiranim nstranama, u smislu efikasnije uporabe postojećih resursi.

SEUDR obuhvaća 9 država članica Europske Unije (Austriju, Bugarsku, Češku Republiku, Hrvatsku, Mađarsku, Njemačku, Rumunjsku, Republiku Slovačku i Sloveniju) i 5 država koje nisu članice Europske Unije (Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Republiku Moldaviju, Srbiju i Ukrajinu) i 115 milijuna stanovnika.

Strategija pokriva 4 glavna tematska područja: međusobno povezivanje, zaštitu okoliša, rast prosperiteta i jačanje sigurnosti, koja se odrazuju u prioritarim područjima, koordiniranim u suradnji s institucijama imenovanim iz država članica SEUDR-a, odnosno Koodinatori prioritarних područja.

Danube Strategy Point – tajništvo za Dunavsku regiju

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

SEUDR se pokazao uspješnim načinom poboljšavanja integracije i koherentnog razvoja Dunavske regije.

Danube Strategy Point (DSP) tijelo je za potporu svim stranama uključenim u implementaciju Strategije. Isti ohrabruje suradnju između zainteresiranih strana i ostalih aktera (mehanizmi za financiranje, civilno društvo, lokalne /regionalne/nacionalne vlasti), omogućava da Strategiju upozna što više osoba i dokumentira dodatnu vrijednost koju strategija nosi za uključene države i njihove građane.

DSP – u tijesnoj suradnji s Nacionalnim koordinadorima (NK), Koodinatorima za prioritarna područja (KPP),

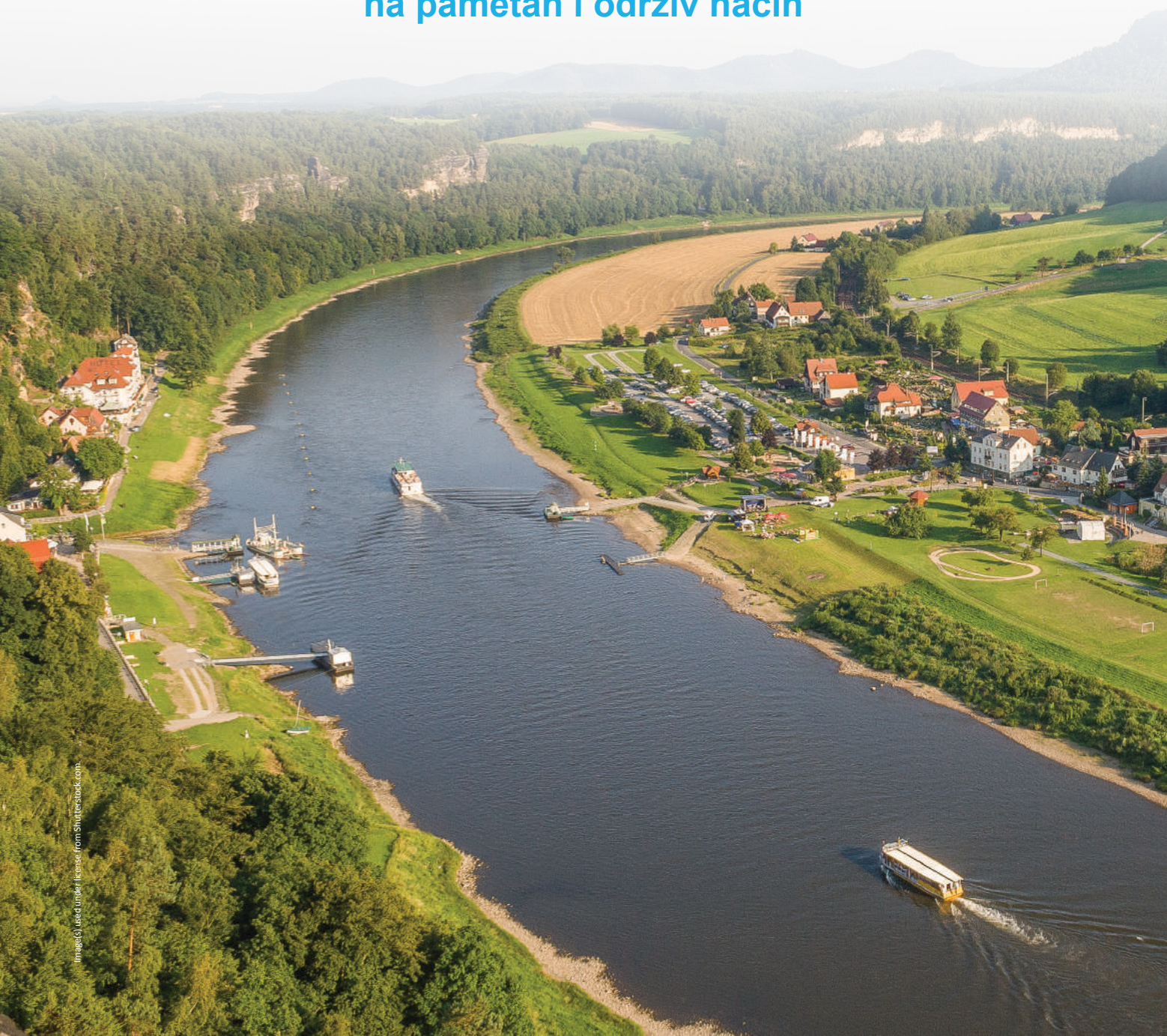
Predsjedništvom SEUDR i Europskom Komisijom (EK) – stimuliranju proces evaluacije i monitorizacije SEUDR, podupire implementaciju Strategije i stavlja na raspolaganje sredstva za konsolidaciju kapaciteta zainteresiranih strana.

Počevši od jeseni godine 2018. DSP je osiguran posredstvom zajedničkog austrijsko-rumunskog projekta (s uredima u Beču i Bukureštu), i financiran je iz Dunavskog Transnacionalnog Programa (DTP).

Daljnji detalji:

POVEZIVANJE REGIJE na pametan i održiv način

Želeći doprinijeti održivom, uključivom i pametnom rastu kroz mjere koje se provode u područjima kao što su transport, energija, kultura i turizam, SEUDR se fokusira na poboljšanje cjelokupne međusobne povezanosti u regiji.

Zajednički naponi država Dunavske regije doveli su do značajnog napretka u pogledu koordinacije u infrastrukturnim radovima, funkcioniranju prometnog i energetskog sustava, razmjene dobre prakse u području zelene energije i promicanja kulture i turizma na Dunavu. Planiranje, financiranje i provedba učinkovito koordiniranih mjera pomogli su u poduzimanju važnih koraka u prevladavanju glavnih poteškoća uočenih u regiji.

U sljedećem odjeljku predstavljamo projekte i inicijative u području međusobne povezanosti, koji se bave ovim izazovima i čiji rezultati doprinose održivom i učinkovitom poboljšanju međusobne povezanosti regije.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Poboljšanje mobilnosti i multimodalnog prijevoza na unutarnjim plovnim putevima

Imajući u vidu ambiciozne ciljeve, Prioritarno područje 1A – Unutarnji plovni putevi usredotočio se na povećanje prijevoza robe na rijeci, na poboljšanje plovnosti, uzimajući u obzir posebnosti svakog sektora Dunava i plovnih pritoka i uspostavljanje učinkovite infrastrukture menadžmenta plovnih puteva.

Prioritarno područje 1A ima u vidu:

- Razvoj multimodalnih učinkovitih terminala u lukama na Dunavu i na plovnim pritocima rijeke za spajanje internih plovnih puteva s cestovnim i željezničkim prijevozom,
- Osnivanje službi za riječke informacije (RIS) koje će olakšati razmjenu relevantnih podataka na međunarodnoj razini,
- Pronalaženje rješenja za deficit osoblja u sektoru plovidbe,
- Usklađivanje edukacijskih standarda u sektoru plovidbe.

Kako bi se postigli svi ovi ciljevi, Prioritetno područje 1A mobilizira i povezuje relevantne zainteresirane strane, prati način na koji se razvijaju odgovarajuće politike, daje preporuke za te politike i potiče razvoj projekata.

Prioritetno područje 1A usko surađuje s Prioritetnim područjem 11 - Sigurnost, radi smanjenja administrativnih prepreka u plovidbi Dunavom, s Prioritetnim područjem 6

- Očuvanje biološke raznolikosti, krajobraza te kvalitete zraka i tla kako bi se postigli ciljevi "Zajedničke deklaracije o plovidbi" unutarnja i ekološka održivost u slivu Dunava "i s prioritetnim područjem 1B u cilju bolje povezanosti luka s obalnim područjima.

Daljni detalji:

Projekt DAPhNE: Mreža dunavskih luka

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Riječkom je prijevozu na Dunavu potrebna moderna infrastruktura koja će dovesti do kompetitivnijeg gospodarstva sa sniženim emisijama ugljičnog dioksida u regiji. Iako na Dunavu radi 70 luka, samo nekoliko od tih luka ima takvu razinu infrastrukture, pogodnosti i tehnologija koje osiguravaju usluge prijevoza i logistike visoke kvalitete i sa smanjenim negativnim posljedicama na okoliš.

Loša pristupna infrastruktura koja povezuje luke i ostale glavne prijevozne puteve (cestovne i željezničke) i zastarjele infra i suprastrukture, zastarjela oprema i nedostatan održavanje plovnog kanala predstavljaju najveće prepreke. Svi strukturalni i birokratski nedostaci imaju kao rezultat male količine prevezene robe i slabu kvalitetu ponuđenih usluga. Raznolikost primjenjivih zakonodavnih okvira u regiji vodi do povišenog stupnja heterogenosti modela vlasništva i administrativnih

modela, što otežava i smanjuje privatna ulaganja u luke i pružanje visokokvalitetnih usluga.

Projekt DAPhNE – Mreža dunavskih luka prvi je projekt namijenjen poboljšanju kvalitete dunavskih luka s ciljem da ih pretvori u važna gospodarska središta, bavljenjem tema kao što su zakonodavstvo u području luka i financiranje, upravljanje i medažment luka, razvoj i strategija luka, kao i uspostavljanje lučkih mreža.

Da bi se uklonile razlike i iskoristio potencijal dunavskih luka kako bi postale elementima učinkovitije logističke mreže po pitanju troškova i središta regionalnog razvoja, projekt DAPhNE predložio je integrirani pristup i ponudio usklađena rješenja.

Glavni je cilj bio formuliranje i sastavljanje preporuka o zakonodavnom okviru, koji će pogodovati implementaciji lučke infra i suprastrukture i koji će pružiti potporu lukama

da iskoriste cijeli potencijal kako bi postale multimodalni hub-ovi koji imaju prijateljski odnos prema okolišu. Jedno od inovativnih rješenja koji je ovaj projekt predložio odnosi se na poboljšanje ekoloških karakteristika dunavskih luka i izrada „politika za ekološke luke” u budućnosti.

Jedna je inicijativa pilotiranja informatičkog sustava ostvarena i implementirana u 3 dunavske luke (Enns - Austrija, Bratislava - Slovačka i Novi Sad & Smederevo – Srbija). Ovaj inovativni sustav optimizira lučke i logističke procese unifikacijom modula prikupljanja podataka i spajanjem lanaca prijevoza i logistike. Taj sustav omogućuje inteligentnu i sigurnu razmjenu podataka među članovima lučke zajednice.

Projekt financiran iz Dunavskog Transnacionalnog Programa (DTP)

Partneri iz Austrije, Bugarske, Hrvatske, Mađarske, Moldavije, Rumunjske, Slovačke, Srbije i Ukrajine

Izrađena je Strategija za razvoj luka na Dunavu, uz potporu Akcijskog plana koji omogućuje proces tranzicije u cijeloj regiji. Uspostavljanje „Mreže dunavskih luka”, otvorene svim akterima u regiji, ponudilo je nove mogućnosti za osiguranje personaliziranih rješenja na zajedničke izazove.

Izrađena je Transnacionalna strategija razvoja Dunavskih luka, podržana Akcijskim planom koji olakšava proces tranzicije u cijeloj regiji. Konstituiranje „Mreža luka Dunav”, otvorene svim akterima u regiji, ponudilo je nove mogućnosti pružanja prilagođenih rješenja za zajedničke izazove.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

Cestovni, željeznički i zračni prijevoz u regiji

Razvoj infrastrukture za prijevoz ključni je element za gospodarski rast u Dunavskoj regiji. Prioritarno područje 1B – Željeznička, cestovna i zračna mobilnost namijenjena je poboljšanju mobilnosti i multi-modalnog prijevoza cestovnim, željezničkim i zračnim vezama, pružanjem potpore boljim i inteligentnijim vezama po pitanju zaštite okoliša i učinkovitosti.

Infrastruktura mobilnosti u Regiji Dunava bit će poboljšana implementacijom takozvanih prioritarnih projekata TEN-T, koridora za željeznički prijevoz robe i ulaganja u regionalnu zračnu povezanost.

Poduzete su akcije u svrhu:

- Jačanja suradnje između zainteresiranih strana uključenih u zračni prijevoz;
- Osiguranja trajnih metropolitanskih prijevoznih sustava,
- Poboljšanja regionalne i lokalne prekogranične suradnje,
- Osiguranja pristupa u ruralnim sredinama,
- Razvoja planiranja čvorišta za multimodalni prijevoz,
- Razvoja sustava za inteligentni prijevoz, koristeći ekološke tehnologije, pogotovo u urbanim sredinama.

Daljni detalji:

Pametna rješenja za politike mobilnosti s niskim udjelom ugljika u europskim gradovima

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Makrostrategije dokazuju svoju važnost u planiranju i provedbi transregionalnih projekata. Zagađenje u gradovima ima negativne učinke i izvan granica pogođenih zemalja. Poboljšanje uvjeta gradskog prijevoza jedan je od izazova za koji europski gradovi moraju naći rješenja. Unatoč restriktivnim pravilima koja su već primijenjena u europskom gradskom prijevozu, posebno u gradskim središtima, postoji hitna potreba za pronalaženjem novih funkcionalnih rješenja za urbana područja.

SOLEZ (rješenja za područja s niskim udjelom ugljika) predlaže inovativni pristup: u 8 gradova potaknut je dijalog između lokalne uprave, stanovnika, turista i privatnih prijevozničkih tvrtki

kako bi se identificirale i provele mjere za potporu mobilnosti s niskim emisijama ugljika - inteligentne usluge i proizvodi - radi poboljšanja kvalitete sustava gradskog prometa. Stoga je, podižući svijest o uobičajenim pitanjima koja se odnose na urbanu mobilnost, SOLEZ stvorio okruženje u kojem zainteresirane strane mogu zajednički razviti strategiju za urbanu mobilnost s niskim udjelom ugljika i povezane akcijske planove.

Provedene su različite pilot akcije:

- inteligentna rješenja za parkiranje u Brnu (CZ), Gdansku (PL), Žilini (SK), Vicenzi (IT) i Dubrovniku (HR),

- usluge s dodanom vrijednošću u Torinu (IT), Grazu (AT), Gdansku (PL), Vicenzi (IT), Sárváru (HU),
- planiranje elektrifikacije gradskog autobusnog prijevoza u Dubrovniku (HR) i Žilini (SK).

Primjerice, u Brnu (CZ) je provedena pilot akcija za rješavanje problema parkirnih mjesta u gradu. S obzirom na to da su autobusne linije za Brno nedovoljne u usporedbi s velikim brojem putnika, ljudi su parkirali automobile na željezničkim stanicama u blizini grada. Iako je bilo parkirališta u funkcionalnim urbanim područjima Brna, bio je potreban sustavni pristup i standardizacija rješenja Park & Ride. Razvijen je softverski alat za otkrivanje protoka prometa kako bi se osigurala veza između podataka koje pružaju detektori protoka prometa i podataka koje pružaju kalibracijski detektori zauzeća parkiranja. Ovaj alat pruža informacije o popunjenosti na parkiralištu te pomaže putnicima da usporede vrijeme putovanja automobilom i vlakom i odaberu najbolje rješenje.

SOLEZ doprinosi osiguravanju mobilnosti i održivog gradskog prometnog sustava. Također razvija inteligentne prometne sustave primjenom ekoloških tehnologija, u skladu s modelima koje predlaže Prioritetno područje 10, Urbane platforme u Dunavskoj regiji.

Projekt financiran iz programa INTERREG za Srednju Europu

Partneri iz Austrije, Češke, Hrvatske, Italije, Mađarske, Poljske, Slovačke

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

Image(s) Danube Transnational Programme_DARUNGe

Održiva energija

Održiva budućnost je ono što moramo graditi za buduće generacije. Živimo u doba najvećeg tehnološkog napretka, koji istodobno zahtijeva velik broj resursa. Civilizacije se razvijaju, životni uvjeti se poboljšavaju, ali pod koju cijenu?

Veliki dio energije koju konzumiramo dolazi iz izvora fosilnih goriva, koji jako zagađuju regiju u kojoj živimo. To bi se zagađenje također trebalo što više smanjiti u Dunavskoj regiji poticanjem korištenja održive energije.

Prioritetno područje 2 - Poticanje održivih energija slijedi pristup koji se temelji na tri smjera:

- osigurava koordinaciju regionalnih energetske politike kako bi se iskoristio puni potencijal integriranog energetskog tržišta,
- olakšava integraciju energetske tržišta država koje nisu članice EU-a i podupire ih u procesu provedbe pravne stečevine Zajednice u području energije,
- podržava razvoj inovativnih tehnologija, u cilju povećanja energetske učinkovitosti u regiji i poboljšanja korištenja obnovljivih izvora energije.

Daljni detalji:

■ Obnovljivi izvori zelene energije

Photo credit: Danube Transnational Programme, the DARLINGe project

Klimatske promjene i upravljanje energijom globalni su izazovi. Stoga bi se države svijeta trebale okrenuti obnovljivim izvorima kao što su vjetar, voda, svjetlost i solarna toplina, ugljikohidrati iz biljaka ili geotermalnih voda, resursima koji mogu pokriti našu potrebu za energijom.

U Dunavskoj regiji jedan od uzroka onečišćenja je raširena upotreba fosilnih goriva u termalnom sektoru, što ga čini glavnim potrošačem energije: samo grijanje kuća i opskrba toplom vodom predstavljaju gotovo 80% ukupne količine energije koja se koristi u Europi. Zemlje SEUDR-a uglavnom koriste fosilna goriva (plin, ugljen) za grijanje domova. A izgaranje fosilnih goriva ima izravan utjecaj na ljudsko zdravlje. To značajno doprinosi emisijama stakleničkih plinova koje pojačavaju nepovoljna kretanja u klimatskim promjenama, što energetske

sigurnost ovih zemalja čini ranjivom i ovisnom o uvezenim resursima.

Dunavska je regija bogata termalnim izvorima - alternativnim obnovljivim izvorom energije. Široko je dostupan, podzemni izvori topline su prisutni širom svijeta. Budući da je energetske izvor koji zahtijeva minimalne troškove, jamči trajnu opskrbu energijom, s predvidljivim rezultatima, bez obzira na vremenske uvjete i ima ogroman neiskorišteni potencijal koji može biti pokretački faktor za gospodarstvo.

Projekt DARLINGe (Dunavska regija - lider u geotermalnoj energiji) razvijen je za uravnoteženje mješavine vrsta energije povećanjem udjela geotermalne energije u obnovljivim izvorima energije i učinkovitosti u termalnom sektoru. Najvažniji rezultat projekta DARLINGe je razrada zajedničke

prekogranične strategije u pogledu korištenja geotermalne energije u Dunavskoj regiji. S obzirom da ne postoji takva strategija na razini Europske Unije, Prekogranična strategija za geotermalnu energiju u Dunavskoj regiji predstavlja važan korak ka pretvaranju regije u gospodarstvo s niskim udjelom ugljika.

Cilj projekta je implementacija obnovljivih tehnologija za proizvodnju toplinske energije. Stoga bi sustavi toplinske energije na bazi termalne vode mogli smanjiti upotrebu fosilnih goriva nudeći stvarnu mogućnost za smanjenje ugljičnog otiska toplinskog sektora.

Projektini tim DARLINGe napravio je kartu dubokih geotermalnih izvora energije i potreba za toplinskom energijom, na koje bi oni mogli odgovoriti, iz središnjeg i jugoistočnog područja podunavske regije, koja pokriva južnu Mađarsku, sjeveroistočnu Sloveniju, sjevernu Hrvatsku, sjeverna područja Bosne i Hercegovine, sjevernu Srbiju i južnu Rumunjsku – što znači ukupnu površinu od 95.000 km².

Rješenja koja se temelje na znanosti i alatima za upravljanje stavljaju se na raspolaganje donositeljima odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini u svrhu provođenja ekološki odgovornog upravljanja.

Projekt financiran iz Dunavskog Transnacionalnog Programa (DTP)

Partneri iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Mađarske, Rumunjske, Slovenije, Srbije

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

Kultura i turizam okupljaju ljude

S obzirom da Dunavska regija nudi raznolikost povijesnih baština, kultura, etničkih, vjerskih posebnosti, društava i država, Prioritetno područje 3 - Promicanje kulture i turizma, izravnih kontakata među ljudima identificira smjernice za daljnje promicanje suradnje u tim područjima.

Teme poput razvoja turizma, kulturne baštine i interkulturalnog dijaloga međusobno su povezane i koriste se integriranim pristupom unutar SEUDR-a. Stoga, ovo tematsko ima za cilj očuvanje i promicanje kulture i kulturne baštine u Dunavskoj regiji.

Dakle, zacrtane aktivnosti imaju za cilj osigurati održivo očuvanje kulturnih vrijednosti i prirodne baštine razvijanjem relevantnih kulturnih klastera, muzejskih mreža, interpretacijskih i informacijskih centara, promicati razmjene i mreže u području suvremene umjetnosti i stvarati "Plavu knjigu" kulturnog identiteta Dunava.

Što se tiče ciljeva u području turizma, poduzete mjere usmjerene su na razvoj Dunavske regije kao europskog branda, podržavajući primjenu usklađenog sustava praćenja koji je posvećen turizmu, razvoju novih kulturnih ruta i podrške postojećim kulturnim putovima u Dunavskoj regiji, razvoju ekološki prihvatljivih turističkih proizvoda u Dunavskoj regiji.

Daljni detalji:

Dunavski kulturni klaster - Podrška kulturnoj suradnji između država uz rijeku Dunav

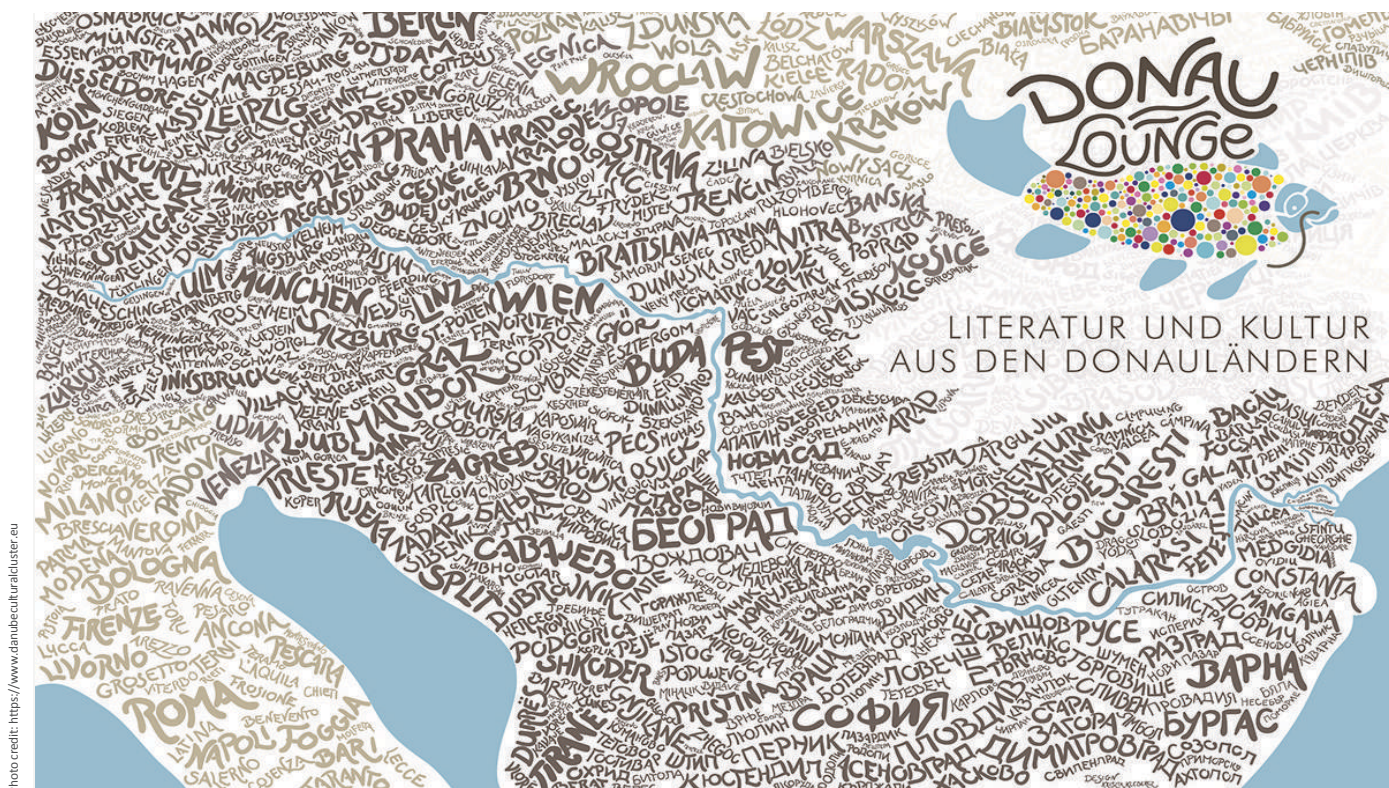

Photo credit: <https://www.danubeculturalcluster.eu>

Dunavska regija nudi izuzetno raznoliku kulturnu baštinu. Koncept makroregionalne strategije može dokazati svoju važnost kada govorimo o ujedinjenju snaga i suradnji svih uključenih zemalja.

Dunavska udruga kulturnih klastera (DUKK) - Danube Cultural Cluster Association (DUKK), primjer zajedničkog napora, obraća se svim zemljama Dunavske regije. Osnovana u Beču 2012. godine, DUKK želi zastupati interese suvremenih kulturnih i kreativnih

projekata i stvoriti platformu za komunikaciju, promociju i suradnju. U tom pogledu razvija vlastite projekte koji promoviraju Dunav kao kvalitetan kulturni brend.

Trenutno je DUKK uključena u brojne međunarodne i kulturne događaje i partnerstva. U 2019. Dunavski kulturni klaster okupio je 13 članova koji predstavljaju 6 dunavskih zemalja. Članovi se međusobno podržavaju u nadnacionalnim projektima i aktivnostima.

Klaster osigurava promociju manje poznatih područja baštine i trenutnih umjetničkih i digitalnih projekata. Također, doprinosi zajedničkom procesu razvijanja kulturnih politika i strategija u Dunavskoj regiji.

DUKK djeluje kao pridruženi partner u projektu Dunavske kulturne platforme - Kreativni prostori za 21. stoljeće (financiran iz Dunavskog Transnacionalnog Programa (DTP). CultPlatform21 daje važan doprinos zajedničkom procesu razvoja kulturnih politika i strategija u Podunavlju. Projekt stvara mostove između manje poznatih područja baštine i umjetničkih i digitalnih projekata i usko je povezan s razvojem kulturnih ruta.

Najuspješnija međunarodna inicijativa DUKK je Donau Lounge: regionalni program suvremene književnosti i kulture. Usporedo s njegovom razradom kreiran je program i prezentacijski štand na međunarodnim sajmovima knjiga u Dunavskoj regiji. Inicijativa Donau Lounge započela je 2012. godine i već je predstavljena u 15 navrata u Beču (AT), Târgu Mureșu i Bukureštu (RO), Budimpešti (HU) i Lvovu (UA). U studenom 2019. na BUCH WIEN - Bečkom međunarodnom sajmu knjiga, platforma i program Donau Lounge proslavili su 7 godina postojanja. Tijekom događaja 35 autora i gostiju iz 11 zemalja dunavske regije predstavilo je svoje najnovije uredničke nastupe i sudjelovalo u raspravama i čitaonicama.

Partneri iz Austrije, Bugarske, Mađarske, Njemačke, Slovačke, Srbije

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

ZAŠTITA OKOLIŠA

čisto i zeleno

Sliv rijeke Dunav sadrži složene, ali krhke ekosustave i staništa koja su osnova svih ljudskih aktivnosti. U kontekstu klimatskih promjena održivo korištenje prirodnih resursa i cjelokupno očuvanje kakvoće okoliša smatraju se glavnim izazovima u Dunavskoj regiji, u tom smislu SEUDR predlaže posebne aktivnosti suradnje na obnovi i održavanju kvalitete vode, upravljanju rizikom za okoliš i očuvanjem biološke raznolikosti, krajolika i kvalitete zraka i tla.

Strane uključene u Dunavsku regiju poduzimaju zajedničke mjere zaštite i obnavljanja kvalitete često neprocjenjivih prirodnih dobara koji tvore velik broj međusobno povezanih i međusobno ovisnih ekosustava.

U isto vrijeme, integrirane aktivnosti osmišljene su za sprječavanje, pripremu intervencija i upravljanje prirodnim i ljudskim katastrofama.

Sljedeći dio predstavlja neke relevantne inicijative za očuvanje prirodne baštine i poboljšanje pripremljenosti za katastrofe.

Čista voda

Obnova i održavanje kakvoće vode glavni je cilj Prioritetnog područja - Obnova i održavanje kvalitete vode, koja podržava aktivnosti vezane uz sigurnost opskrbe pitkom vodom, osigurava provedbu Okvirne direktive o vodama EU (WFD) i Direktive o komunalnoj otpadnoj vodi (UWWTD).

Ovo tematsko područje bavi se 4 glavnim temama:

- provedba aktivnosti za postizanje ciljeva upravljanja utvrđenih Planom upravljanja bazena Dunava,
- smanjenje razine hranjivih tvari u Dunavu kako bi se omogućila obnova ekosustava u uvjetima sličnim onima iz 1960,
- izrada Izvještaja o analizi Delte Dunava kako bi se finalizirao Plan upravljanja Delte,
- očuvanje održivih populacija jesetra na Dunavu.

Sve to doprinosi promicanju mjera usmjerenih na pronalaženje rješenja za borbu protiv zagađenja vode poljoprivrednim otpadom, mikroplastikom i opasnim tvarima, poput lijekova, zagađenja opasnim otpadom i olakšavanjem aktivnosti u podslivovima, kao i poboljšanju migracije ribe.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

■ Suradnja za upravljanje riječnim slivom

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Voda je izuzetno važan element našeg okoliša; stoga, održivo i odgovorno upravljanje vodenim resursima koje imamo nije samo potreba, već i dužnost koju imamo.

Izazovi u slivu rijeke Tise povezani su s činjenicom da područje ima veliko stanovništvo, a mnogi stanovnici žive upravo na poplavnom polju rijeke. Uživaju u ljepoti sliva rijeke, ali istodobno se suočavaju s različitim problemima koji nastaju: sa stalnim poplavama, ozbiljnim poplavama zbog povećanog vodostaja, nižim vodostajima u vrućoj sezoni i jakim zagađenjem.

Projekt JOINTISZA razvijen je za poboljšanje stanja voda u riječnom slivu rijeke Tise, kroz mjere posebno usmjerene na upravljanje riječnim slivovima i zaštitu od poplava. Prvi korak ka ostvarenju ovog cilja bila je karakterizacija riječnog sliva, uključujući procjenu stanja vodnih tijela i dobivanje ažuriranih podataka o

najvažnijim aspektima upravljanja vodama. Paralelno s tim provedena je i analiza potrebe za vodom i stanja podzemnih voda. Predložene su mjere za osiguranje ravnoteže u pogledu kvantitativnog upravljanja vodom i postizanja odgovarajućeg stanja vode. Projekt je također pokazao da je planiranje upravljanja rizicima od poplava bolje integrirano u proces planiranja upravljanja slivom rijeke (MBH) razvijanjem strateškog dokumenta o integriranom planu upravljanja slivom rijeke Tise i Planu upravljanja rizikom od poplava rijeke Tise.

Uspjeh u rješavanju ovog problema ovisi o suradnji obalnih zemalja rijeke Tise. Te su države ujedinile svoje napore kako bi ovom problemu pristupile usklađeno i da bi zajednički djelovale u korist svojih građana. S obzirom da je projekt JOINTISZA prva takva suradnja između obalnih zemalja Tise, mogao bi privući buduću suradnju u drugim područjima u regiji.

Detaljan plan MBH mogao bi biti osnova za provedbu mjera u izvanrednim situacijama, jer rješava pitanja upravljanja vodama kroz integrirani vodič za donositelje odluka i stručnjake te daje odgovore u kritičnim situacijama.

Usklađene mjere za zaštitu od poplava također su razvijene za poboljšanje uspjeha aktivnosti koje mogu spasiti ljudske živote i materijalna dobra.

Kroz praktične aktivnosti projektni tim simulirao je pucanje brane na rijeci Crasni, kako bi stručnjaci zemalja sudionica mogli testirati njihove mjere i metode. Bila je to studija slučaja o prekograničnim posljedicama takvog događaja, koja je pokazala da uporaba preciznih topografskih i hidroloških podataka može dovesti do istinski objektivnih rezultata.

Projekt financiran iz Dunavskog Transnacionalnog Programa (DTP) INTERREG

Partneri iz Austrije, Mađarske, Rumunjske, Slovačke, Srbije i Ukrajine

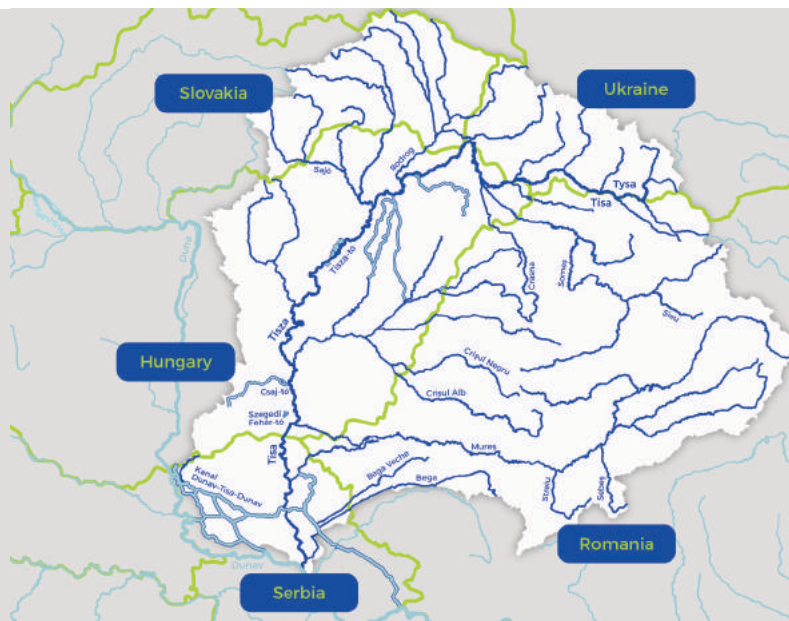

Photo credit: Danube Transnational Programme, the JOINTISZA project

Daljni detalji:

od suše i klimatskih promjena povezanih s prostornim planiranjem, distribuirao je rezultate znanstvenih studija kako bi se predvidio regionalni i lokalni utjecaj klimatskih promjena.

Kako bi se postigli ciljevi koji se odnose na smanjenje rizika od poplave, Prioritetno područje 5 nudi i poboljšava kontinuiranu podršku provedbi Plana upravljanja poplavama na rijeci Dunav. Iako se stavlja naglasak na upravljanje rizikom od poplava, rizik od suše i mraza također su teme kojima treba obratiti pozornost. Kroz suradnju s Globalnim

Ekološki rizici

Uzimajući u obzir događaje novije povijesti i prognoze vezane uz rizik od poplave u Dunavskoj regiji, doći će do intenziviranja fenomena poplave kao posljedice klimatskih promjena. Prioritetno područje 5 - Upravljanje rizikom za okoliš odgovara na izazove povezane s nedostatkom vode, sušom i poplavama.

Glavni je cilj odgovoriti na izazove povezane s nedostatkom vode i suše, u skladu s Planom upravljanja slivom rijeke Dunav, s izvješćem o utjecaju suše na sliv rijeke Dunav u 2015. godini (usvojenim 2016.) i na tekući rad u području prilagodbe klimatskim promjenama. Suradnja s Međunarodnom komisijom za zaštitu rijeke Dunav (CIPFD) nudi platformu kroz koju se mogu postići ovi zajednički ciljevi. Stoga je proteklih godina ovo tematsko područje pridonijelo izradi strategije prilagodbe klimatskim promjenama CIPFD-a, ažurirane 2018. godine. Podržalo je također i razvoj i provedbu projekata u području upravljanja rizikom

partnerstvom vode, ovo se prioritetno područje usredotočuje i na rizik od suše.

Za situacije u kojima mjere prevencije nisu dovoljno učinkovite i nastaju katastrofe, ovo tematsko područje podržava procjenu rizika od katastrofa u Dunavskoj regiji i potiče mjere za promicanje otpornosti, spremnosti i neposrednog reagiranja na katastrofe.

Daljni detalji:

Inovacije kao odgovor na poplave, napravljene od i za stručnjake

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Poplave su pravi izazov u slivu Dunava, a mnoge od njih dogodile su se u razdoblju od 2002. do 2014. godine. U 2010. godini jedna od najgorih poplava uglavnom je zahvatila središnja i istočna područja sliva uzrokujući 35 smrtnih slučajeva, evakuaciju najmanje 15.200 ljudi i materijalnu štetu procijenjenu na 2 milijarde eura. Poplave u Dunavskoj regiji same po sebi predstavljaju kolektivnu opasnost. Zato se stručnjaci na terenu moraju brzo prilagoditi ovom sve većem riziku i ići ukorak s društvom koje se sve brže mijenja.

Projekt DAREnet predlaže inovativno rješenje za suzbijanje poplava koje su razvili stručnjaci u ovom području za stručnjake ovog područja, a koje ima za cilj poboljšati kapacitet inovacija u civilnoj zaštiti, s posebnim naglaskom na otpornost na poplave u zemljama Dunavske regije. Dakle, DAREnet je razvio suradničku i strukturiranu mrežu stručnjaka na području otpornosti na poplave u Dunavske regije, koju podržava stalno razvijajuća multidisciplinarna

zajednica (donositelji politika, predstavnici akademske zajednice, zainteresirani čimbenici ovom sektoru).

DAREnet Network and Community pomaže stručnjacima u području sprječavanja poplava da prepoznaju povezane inovacijske mogućnosti i potrebe te ih usmjere na potrebna inovativna rješenja. Ponudjući precizniju analizu kako istraživanje i inovacije mogu doprinijeti poboljšanju odziva i otpornosti na poplave, DAREnet priprema teren za definiranje učinkovite politike inovacija.

Ako se pitate kako funkcionira ovaj projekt, zamislimo sljedeći scenarij: klizanja terena uzrokovana jakom kišom. Korištenje tehnologija za nadgledanje terena koji su izloženi riziku od klizanja postaje predmet istraživanja i inovacija u okviru radne skupine projekta. Analiza unutar radne skupine pokazuje da je u slučaju obilnih kiša točnost podataka dobivenih od sustava laserskog praćenja ograničena. Analizira se nekoliko alternativa. Analiza pokazuje da izgleda

da je radarski nadzor najperspektivnije rješenje, čak i ako zahtijeva daljnja istraživanja i razvoj. Ovaj aspekt postaje prioritet Plana u području istraživanja i inovacija DAREnet.

Slijedom preporuka uključenih u Planu, tri organizacije s područja upravljanja rizikom od poplava, jedna istraživačka skupina specijalizirana za obradu signala i mala i srednja poduzeća specijalizirana za radarsku tehnologiju formirala su mali tim koji će pokrenuti inicijativu za razvoj dostupne i pouzdane aplikacije. Inicijativa je dostupna i promovirana putem internetske komunikacijske platforme DAREnet. To je privuklo interes drugih zemalja i drugih organizacija za područje upravljanja rizikom od poplava. Konačni rezultat ove inicijative bit će uključen u portfelj DAREnet istraživanja i inovacija.

Ova portfelja inovativnih inicijativa za stručnjake promovirat će se među glavnim sudionicima iz političkog i financijskog područja, na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini, kako bi se poboljšala svijest o ključnoj ulozi inovacija u poboljšanju otpornosti na poplave u regiji.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Projekt financiran iz Programa za istraživanje i inovacije Horizon 2020

Partneri iz Austrije, Bugarske, Hrvatske, Mađarske, Njemačke, Rumunjske, Slovačke, Srbije i Ukrajine, uključujući međunarodne organizacije - Međunarodnu komisiju za zaštitu rijeke Dunav ICPDR, Međunarodni institut za sigurnost i upravljanje u hitnim situacijama u Slovačkoj (ISEM), uz sudjelovanje relevantnih organizacija iz Poljske i Belgije

Daljni detalji:

Očuvanje biološke raznolikosti i staništa

Životinjske i biljne vrste i njihova staništa izloženi su mnoštvu antropogenih čimbenika i rizika na rijeci Dunav: onečišćenja uzrokovana neadekvatnim tretmanom otpadnih voda, gnojiva koja se koriste u poljoprivredi, onečišćenim mjestima i gospodarenjem otpadom, kao i erozijom tla na obradivim područjima. Fragmentacija ekosustava, intenziviranje korištenja zemljišta i širenje gradova predstavljaju dodatne probleme očuvanju prirodnih staništa u Dunavskoj regiji.

Gubitak prirodnih staništa uzrokovan tim faktorima vrši pritisak na faunu i floru i utječe na kvalitetu zdravlja okoliša. Prioritetno područje 6 - Očuvanje biološke raznolikosti, krajobraza te kvaliteta zraka i tla odgovara na ove izazove konkretnim aktivnostima, uzimajući u obzir ekološke potrebe u Dunavskoj regiji iz makroregionalne perspektive.

U tom se kontekstu ovo tematsko područje usredotočuje na:

- stvaranje ekološke infrastrukture i obnavljanje degradiranih ekosustava,
- prepoznavanje invazivnih alogenskih vrsta,
- zaštita i osiguranje ugroženih vrsta, poput jesetra i drugih autohtonih vrsta riba.

Daljni detalji:

■ Život za dunavsku jesetru

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Jesetra predstavlja vrstu ribe s najvećim rizikom od istrebljenja na globalnoj razini, s malo prirodnih staništa u svijetu gdje se ta vrsta još uvijek nalazi. Razlozi opadanja populacije jesetre su složeni i odnose se na ilegalni ribolov, brane na Đerdapu i uništavanje migracijskih putova ribe za mrijest, gubitak staništa zbog vađenja pijeska i šljunka i intervencije u tijek vode i vodenih puteva da se spriječi poplava ili da se olakša plovidba. Međutim, najvažniji uzrok je pretjerano iskorištavanje.

Projekt "Život za dunavsku jesetru" ima za cilj naći rješenja za ovaj transnacionalni izazov, koji zahtijeva makroregionalni pristup. Projekt ispunjava sve uvjete da bi bio uspješan. Stavlja naglasak na spašavanje vrsta jesetra koji se još uvijek nalaze u slivu donjeg Dunava i na sjeverozapadu Crnomorske regije, surađujući s ribarima, tijelima za provedbu zakona i trgovcima.

Aktivnim uključivanjem svih zainteresiranih zemalja, uspješna provedba politika na koje se projekt odnosi

već je postigla neke velike uspjehe i nastaviti će bilježiti takve rezultate:

- Kečiga (jedna od 5 vrsta jesetra koja živi na Dunavu) nekada se nalazila u Srbiji, ali sada je sve rijeđa. Kao rezultat toga, u Srbiji je izdana zabrana ribolova na ovu ribu, nakon velike kampanje koju su podržali ribolovci. Trenutno su sve vrste jesetre zaštićene u svim zemljama donjeg sliva Dunava. Ribolov mrežama u Delti Dunava u Ukrajini je ograničen, kako bi se izbjeglo slučajno hvatanje jesetre. Ukrajinsko carinsko osoblje obučit će se za zaustavljanje ilegalnog izvoza i uvoza jeseterog mesa ili jaja.
- U Rumunjskoj je potpisan međuministarski ugovor svih relevantnih tijela za provođenje zakona, koji stvaraju uvjete za tijesnu suradnju između agencija, razmjenu osoblja, opreme i financijskih sredstava, razmjene informacija, protokola i zajedničkih kontrola itd.

U lipnju 2019, godine WWF je pustio u rijeku 25.000 komada podmladka jesetre. Ukupno je do sada organizirano do 150 posjeta aktivista radi zaštite jesetra u ribarskim zajednicama (25 sela), u svim zemljama na koji se odnosi. Projekt je također omogućio izravan kontakt ribara i znanstvenika - organizirano je nekoliko treninga kako bi se identificirale jesetre i stručni posjeti ribarskim zajednicama, u Rumunjskoj, Bugarskoj, Ukrajini. U Bugarskoj je 26 ribara iz 5 zajednica osposobljeno o istraživačkim metodama, od kojih su neki bili uključeni u aktivnosti praćenja kolonija jesetra, u zamjenu za dodatni prihod.

Osnovana je radna skupina koja će promovirati jesetru kao lokalni turistički brend u Srbiji, a osnovan je i "Sturgeon Center", koji ima stalnu izložbu o važnosti jesetri. Također su izrađena 3 poslovna plana prema interesima gospodarstvenika s prebivalištem u Ukrajini.

Istraživanje tržišta provodi se u svim dotičnim zemljama. U nekim slučajevima "kupci-informatori" identificirali su ribu ili kavijar ulovljeni u lovokrađi. Rezultati tih istraživanja distribuirat će se među lokalnim vlastima kako bi poduzele mjere u tom pogledu.

Projekt financiran iz Programa LIFE 2014 – 2020 EU

Partneri iz Austrije, Bugarske, Rumunjske, Srbije i Ukrajine, uključivši Uprava Rezervacije biosfere Delte Dunava u Rumunjskoj i IZW Institut Leibniz za životinje i istraživanje divlje faune u Njemačkoj

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

IZGRADNJA PROSPERITETA na inteligentan, inovativan i inkluzivan način

Dunavska regija često se smatra najheterogenijom makroregijom u Europi. Iskustvo zemalja u ovoj regiji ima značajne razlike u području inovacija, informacijskog društva, konkurentnosti, obrazovanja, tržišta rada i marginaliziranih zajednica. Stoga su tematska područja posvećena poboljšanju napretka u Dunavskoj regiji usmjerena na jačanje suradnje u regiji razvojem zajedničkih projekata za poboljšanje socijalnih i ekonomskih uvjeta.

Kao rezultat dugoročnih koordiniranih aktivnosti uključenih strana, postignuti su zapaženi rezultati u smislu poticanja izvrsnosti u istraživanju i razvoju, poboljšanja suradnje između pružatelja informacija, povećanja transnacionalne suradnje između inovacija i poduzetništva, povećanja potpore poduzetnicima, koristeći potencijal radne snage i borbu protiv siromaštva.

Društvo temeljeno na znanju

Prioritetno područje 7 - Razvoj društva temeljenog na znanju putem istraživanja, obrazovanja i informatičkih tehnologija podržava obrazovanje, istraživanje i informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) u Dunavskoj regiji promicanjem zajedničkih aktivnosti i podrškom suradnji u području istraživanja i inovacija.

Ključne akcije u ovom prioritetnom području uključuju:

- uspostavljanje u Dunavskoj regiji platforme za razmjenu i širenje informacija i iskustava u području istraživanja i inovacija (C&I),
- podržavanje sudjelovanja zemalja Dunavske regije u programima EU i I&O,
- promoviranje Dunavske regije kao regije koja se zasniva na inteligentnom i inovativnom gospodarstvu,
- podržavanje zajedničkih aktivnosti usmjerenih na prioritetna područja SEUDR-a i iskorištavanje aktivnosti između projekata.

Jedno od glavnih postignuća ovog tematskog područja je uspostava Danube Funding Coordination Network - Dunavske koordinacijske mreže za financiranje (DFCN), koja ima za cilj okupiti postojeće programe i inicijative financiranja u Dunavskoj regiji i učiniti ih dostupnim potencijalnim projektnim partnerima. DFCN također potiče zajedničke pozive u zemljama Dunavske regije kako bi podržao multilateralnu prekograničnu suradnju.

Daljnji detalji:

Izvrsnost u upravljanju projektima u području istraživanja, društvenih i tehnoloških inovacija (Excellence-In-ReSTI)

Photo credit: Danube Transnational Programme, the EXCELLENCE-in-ReSTI project

Unatoč činjenici da imaju zanimljive inovativne ideje, pojedinci i organizacije u Dunavskoj regiji nemaju posebne vještine i znanja potrebna za upravljanje EU istraživačkim i inovacijskim projektima. Zato dobre projektne ideje ostaju samo na papiru i ne uspijevaju dobiti sredstva. Dio ovog problema je i nedostatak suradnje između pružatelja znanja, kompanija i odlučujućih političkih čimbenika.

S obzirom na gore navedeno, projekt EXCELLENCE-IN-ReSTI nudi kombinirani program obuke namijenjen mladim stručnjacima i apsolventima zainteresiranim za stjecanje znanja iz područja istraživanja i upravljanja društvenim i tehnološkim inovacijama. Program ima za cilj motivirati i podržati provedbu projekata financiranih od strane Europske Unije u Dunavskoj regiji.

EXCELLENCE-IN-ReSTI stvorio je Akademiju ReSTI.academy inovativan internetski program obuke koji uključuje pet modula obuke posvećenih širenju znanja o upravljanju, upravljačkim vještinama i administraciji ReSTI. Program obuke već je privukao veliki broj mladih stručnjaka i mnoge su institucije izrazile interes da se prijave za program. Program pilot učenja započeo je u listopadu 2018. godine, a polaznici i treneri su surađivali u testiranju i poboljšanju programa obuke podijeljenog u 5 modula.

Drugi važan rezultat je strategija i plan EXCELLENCE-IN-ReSTI, koji sadrži sažetak trenutnih izazova upravljanja projektima posvećenih znanosti, tehnologiji i inovacijama u Dunavskoj regiji. Dokument odražava mišljenja donositelja odluka i odgovornih za donošenje politika na regionalnoj i nacionalnoj razini koji su uključeni u istraživanje i inovacije.

I posljednje, ali ne najmanje bitno, online ured za informiranje-EXCELLENCE-IN-ReSTI stavlja na raspolaganje informacije koje pružaju eksperti i stručnjaci o svim temama vezanim uz financiranje iz EU-a (<https://resti.academy/infodesk>).

Projekt financiran iz Dunavskog Transnacionalnog Programa (DTP)

Partneri iz Austrije, Bugarske, Bosne i Hercegovine, Češke Republike, Crne Gore, Hrvatske, Mađarske Slovenije i Srbije ehă, Croația, Muntenegru, Serbia, Slovenia și Ungaria

Photo credit: Danube Transnational Programme, the EXCELLENCE-in-ReSTI project

Daljni detalji:

Konkurentnost i razvoj klastera

Prioritetno područje 8 - Podrška konkurentnosti poduzeća, uključujući razvoj klastera, namijenjeno je podupiranj u poslovne konkurentnosti u zemljama Dunavske regije, uzimajući u obzir različite razine intenziteta inovacija u regiji. U tom su kontekstu nadnacionalna suradnja i suradnja između tvrtki i institucija koje podržavaju poslovno okruženje iznimno važne.

Slijedom toga, tematsko područje podržava suradnju i razmjenu znanja između malih i srednjih poduzeća (MSP), akademskog društva i javnog sektora u područjima stručnosti u Dunavskoj regiji.

Kako bismo spomenuli nekoliko primjera, naglasak je na:

- podršci poduzećima kroz programe obuke i kvalifikacija,
- poboljšanju konkurentnosti ruralnih područja,
- uklanjanju prekograničnih prepreka i blokada s kojima se susreću tvrtke.

Ovo se tematsko područje ravna prema dokumentu „Small Business Act za Europu“ i njegovim prioritetima za promicanje poduzetništva, smanjenje opterećenja regulatornog okvira za poduzetništvo i podršku pristupu financiranju, kao i pristupu tržištima i internalizaciji.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljnji detalji:

Žene u poduzetništvu

Photo credit: Borut Juršič

U trenutnom gospodarstvu potencijal žena poduzetnica u pogledu ekonomskog razvoja ne može se podcijeniti. Mlade žene u Dunavskoj regiji imaju važan poduzetnički potencijal s obzirom na to da je 52% stanovništva regije žensko, a 30% njih obavlja samostalne aktivnosti. Međutim, žene se suočavaju sa specifičnim izazovima pri pokretanju i razvoju vlastitog poslovanja. Samo je 10% mladih žena Dunavske regije na početku razvoja poslovanja, a samo 2% njih pokrenulo je posao koji je trajao više od 42 mjeseca. Štoviše, rodna razlika u zemljama Dunavske regije vidljiva je kako u broju započetih poslovanja, tako i u svim fazama životnog ciklusa poslovanja.

Projekt ŽENE PODUZETNICE odgovara ovim izazovima ohrabrujući žene koje imaju poslovne ideje da pokrenu i razviju vlastite tvrtke. Identificiranjem svojih potreba i prepreka s kojima se

susreću, mladim ženama pruža se podrška da postanu uspješne poduzetnice. Ostale važne teme u ovom kontekstu su poboljšanje mjera predviđenih politikama o ženskom poduzetništvu, kao i poduzetnička kultura.

Projekt prati četiri stupnja razvoja: u prvoj su fazi analizirane specifične potrebe mladih žena koje žele postati poduzetnice i utvrđene su dostupne mjere transnacionalne potpore.

U drugoj su fazi identificirane dobre prakse u području ženskog poduzetništva, nakon 6 transnacionalnih zbivanja učenja u 6 zemalja, kako bi se razvili modeli obuke za podršku ženskom poduzetništvu. Jedna od uspješnih priča predstavljena na tim događajima bila je mlada žena koja je odlučila napustiti svoj posao i pokrenuti vlastiti posao prerade i proizvodnje bučinog ulja.

Ostali primjeri dobre prakse predstavljeni su na web stranici projekta.

U trećoj fazi istražena je potencijalna podrška EU politika i sastavljen je Program politika potpora za poduzetništvo među mladim ženama.

U posljednjoj fazi će se uspostaviti i provesti 4 transnacionalne pilot akcije kroz 4 Centra za žensko poduzetništvo u Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Mađarskoj i Rumunjskoj, kako bi se osigurala

adekvatna promidžba ženskog poduzetništva i pružila potpora poboljšanju ženskih vještina i znanja. Također će se razviti platforma za suradnju i stvoriti Transnacionalna strategija za održivost.

Projekt ŽENE U PODUZETNIŠTVU ima za cilj stvoriti povoljno okruženje za žene u Dunavskoj regiji, kako bi im pomogao da razviju uspješna poduzeća koristeći prave vještine i odgovarajuće mjere.

Projekt financiran iz Dunavskog Transnacionalnog Programa (DTP)

Partneri iz Austrije, Bugarske, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Mađarske, Moldavije, Njemačke, Rumunjske i Slovenije

Photo credit: ANDREJA PETROVIĆ (personal archive)

Daljni detalji:

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Ulaganje u ljude i vještine

S obzirom na to da mnogi izazovi s kojima se regija suočava prelaze nacionalne granice, suradnja unutar SEUDR-a ima za cilj stvaranje sinergija i podržavanje povezanosti između politika i inicijativa, čime u konačnici odgovara na pitanje o načinu na koji želimo definirati našu budućnost u Europi.

U tom kontekstu, Prioritetno područje 9 - Ulaganje u ljude i vještine bavi se ključnim pitanjima koja se tiču obrazovanja i osposobljavanja, tržišta rada i marginaliziranih zajednica. Obrazovanje, osposobljavanje i moderno tržište rada su odlučujući čimbenici za stvaranje pravednijeg i inkluzivnijeg društva, što jamči dobrobit njezinih građana. Dunavska regija bit će spremna suočiti se s budućim promjenama i izazovima samo dodatnim ulaganjima u ljudske vještine i kompetencije, posebno u ranjivijim skupinama. U tom pogledu Europski stup socijalnih prava koji podržava inkluzivno i kvalitetno obrazovanje, cjeloživotno učenje i usavršavanje, kvalitetna radna mjesta i socijalnu uključenost igra ključnu ulogu.

Napori uloženi u ovom tematskom području već su doveli do inovativnih pristupa suradnji na poljima obrazovanja, tržišta rada i uključivanja, kako u okviru projekata, tako i u definiranju politika u ovom području. Također, uspješno je uspostavljena široka mreža uključenih strana, što jamči koordinaciju između relevantnih aktera u regiji.

Daljni detalji:

Jednaki radni uvjeti za sve

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Promjene u digitalnom području i njihov utjecaj na sve ljudske aktivnosti jedan su od najvećih izazova sadašnjosti i bliže budućnosti. Ako se ne regulira, digitalizacija bi mogla povećati razlike u prihodima i podjednako bi mogla ograničiti pristup sustavima socijalnog osiguranja ne samo zbog smanjene vrijednosti doprinosa, već i zbog često nestabilne prirode same digitalne radne snage.

Ukratko, tržište rada se mijenja! Cijenu za ovu strukturnu promjenu najčešće plaćaju radnici s niskim kvalifikacijama, starija, ranjivija radna snaga i radnici sa skraćenim radnim vremenom. Velike su

šanse da će rutinski posao zamijeniti automatizacija, a niskokvalificirani radnici neće moći naći posao zbog nedostatka digitalnih vještina. Novi atipični oblici rada (na primjer, suradničke radne aktivnosti, rad preko agencija za privremeni rad, rad koji se obavlja putem internetskih platformi) uzimaju sve više i više maha, a radnici se suočavaju s izazovima kao što su loši radni uvjeti, niska razina sigurnosti na radu, neadekvatne plaće i niska razina socijalne sigurnosti.

Poticanje bliske suradnje socijalnih partnera u Dunavskoj regiji kako bi se stvorili adekvatni

programi obrazovanja i prekvalifikacije, pravni zakonski i regulatorni okviri (posebno za atipične oblike rada) mogli bi aktivno pridonijeti sprječavanju teških radnih uvjeta, nezaposlenosti među niskokvalificiranom ili starijom radnom snagom i, naposljetku, siromaštvu. Poslodavci ne bi trebali koristiti tehnološke mogućnosti da bi izbjegli propise o tržištu radne snage.

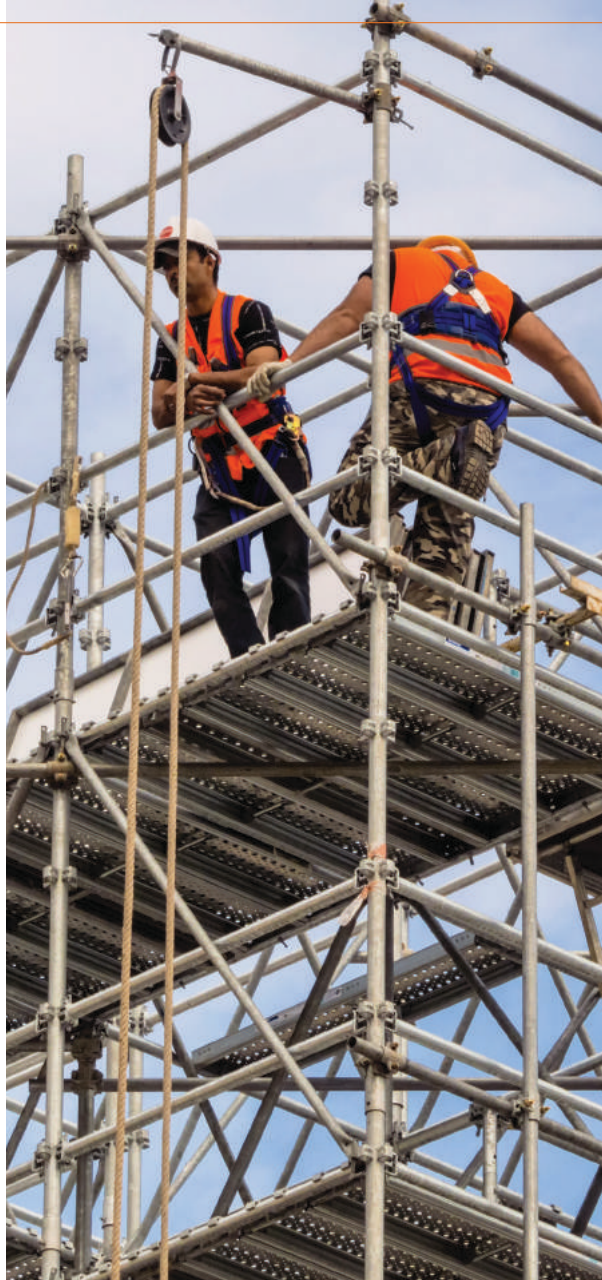
Projekt Danube @ work okuplja socijalne partnere iz četiri zemlje regije, kako bi analizirali potrebe radnika u vezi s pravnim i regulatornim okvirom i kako bi se spriječilo njihovo iskorištavanje u tranziciji prema novoj "industrijskoj revoluciji".

Na primjer, odnos između kupaca na online internetskim platformama i radnika nije definiran zakonom. Stoga, čak i ako internetska platforma zauzima mjesto poslodavca, kada je riječ o "koristima" za radnike ili zaštiti prava radnika, internetska platforma često tvrdi da je facilitator, a radnike doživljava kao zaposlenike u samostalnim aktivnostima.

Kako bi se pronašla rješenja za ove izazove, projekt Danube@work stvorio je mrežu nacionalnih stručnjaka na polju digitalizacije unutar sindikata svih partnerskih zemalja, radi razmjene znanja i širenja informacija o fenomenu digitalizacije. Ova mreža je organizirala seminare o kolektivnom pregovaranju, zaštiti radnika i relevantnim temama vezanim za "digitalnu radnu snagu".

Projekt financiran iz Državnog proračuna Austrije

Partneri iz Austrije, Bugarske, Rumunjske i Srbije

Images used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

JAČANJE REGIJE

učinkovitost, stabilnost i sigurnost

Zemljama Dunavske regije zajednički je cilj poboljšanje djelovanja demokratskih institucija, javne uprave te središnjih, regionalnih i lokalnih organizacija, kako bi se stvorilo snažnije i sigurnije okruženje za njihove građane. Kako bi se postigao ovaj cilj, pokrenute su zajedničke akcije s ciljem da se zajamče bolje političke, građanske i administrativne strukture, poboljšaju mehanizmi upravljanja na više razina, olakšala administrativna suradnja prekograničnih zajednica i suzbila korupcija i organizirani kriminal.

Sljedeći dio prikazuje način na koji su provedene zajedničke inicijative usmjerene na olakšavanje prekogranične suradnje i suzbijanje organiziranog kriminala, ističući dodanu vrijednost njihovih rezultata.

Institucionalni kapacitet i suradnja

Ovo prioritetno područje djeluje kao središte za informiranje i komunikaciju za lokalne, regionalne, nacionalne i europske uključene strane koje rade na polju izgradnje institucionalnih kapaciteta, participativnog upravljanja i prostornog razvoja.

Prioritetno područje 10 - Poboljšanje institucionalnih kapaciteta i suradnje ima sljedeće ciljeve:

- rješavanje pitanja vezanih za izgradnju institucionalnih kapaciteta na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini,
- uključivanje civilnog društva u javno upravljanje,
- poboljšanje razine lokalnog razvoja i uspostava sustava potrošnje,
- povećanje stope apsorpcije europskih fondova.

Ovo tematsko područje podržava inicijative za promicanje politika razvijenih i provedenih u participativnom sustavu, koji uključuju širok spektar dionika i omogućavaju dobro upravljanje na svim razinama.

Važan fokus je na podršci i razvoju financijskih instrumenata za manje projekte, na bliski odnos između predlagača projekata i institucija koje financiraju te na poticanje različitih ideja o projektima kojima je potrebna podrška (preko www.EuroAccess.eu).

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljnji detalji:

Modeli prekogranične suradnje

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Državne granice u Dunavskoj i Jadransko-jonskoj regiji pretrpjele su više promjena u prošlom stoljeću, koje su stvorile traume i nepovjerenje među narodima. Zbog malog teritorija zemalja (čak i u Srednjoj i Istočnoj Europi i na Balkanu), veliki dio stanovništva živi duž granica, a mnoge institucije i tvrtke djeluju u blizini. Međutim, ljudi i tvrtke s obje strane granice razdvojeni su pravno, administrativno, gospodarski i socio-kulturološki. To rezultira velikim nedostatkom po teritorije smještenih duž granica u usporedbi s onima koji se nalaze na središnjem području.

Projekt SECCo2 nudi rješenje za olakšavanje prekogranične suradnje u tim regijama. S jedne strane, Platforma SECCo2 (www.secco2.eu) namijenjena je razmjeni znanja i informacija o uspješnim modelima prekogranične suradnje (CBC). S druge strane, kroz platformu Young leaders, projekt pruža mogućnost budućim generacijama da razviju tolerantnije okruženje u 2 makroregije.

Uporabom platforme kao internetskog mjesta susreta (jedinствени šalter), relevantne strane za prekograničnu suradnju mogu razmjenjivati informacije, graditi partnerstva, pokretati zajedničke

projekte i pristupati postojećim znanjem i informacijama iz svog područja interesa. Platforma je CBC alat koji nudi sadržaj e-učenja, pristup portalima za financijske resurse (<https://www.euro-access.eu/>) i digitalnoj knjižnici koja uključuje studije, dokumente o politici i drugi materijali o temi prekogranične suradnje - u svrhu poboljšanja kapaciteta strana uključenih na lokalnoj razini.

Istovremeno s razvojem ove platforme, projekt SECCo2 organizirao je u Tivtu (Crna Gora) deseto izdanje

Međunarodnog foruma za mlade i Konferencije o prekograničnoj suradnji, kako bi ojačao Udrugu Platforme mladih lidera u pograničnim regijama Europe (skupina koja okuplja mlade iz cijele Europe).

Na temelju rezultata projekta poboljšat će se diskurs vezan za prekograničnu suradnju i okruženje za stvaranje partnerstva u 2 makroregije. Ta bi poboljšanja trebala pridonijeti i povećanju razine međusobnog povjerenja među narodima i održavanju dugoročne atmosfere mira između regija.

Projekt financiran iz Fonda za strateške projekte za Dunav koji financira Europska Komisija i Gradska vijećnica grada Beča

Partneri iz Italije, Mađarske, Njemačke, Srbije

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Daljni detalji:

Sigurnija regija

Sigurnost u Dunavskoj regiji jedan je od najvažnijih elemenata skladne suradnje među zainteresiranim stranama uključenim u provedbu strategije. Bez određene razine sigurnosti i stabilnog okruženja u regiji, suradnja na bilo kojoj razini značajno bi trpjela.

Prioritetno područje 11 – Suradnja u svrhu promicanja sigurnosti i rješavanja problema povezanih s organiziranim kriminalom i teškim zločinima doprinosi održivom razvoju Dunavske regije, a sigurnost je međusobno povezana sa svim ostalim aspektima Strategije, usredotočujući se na:

- poboljšanje suradnje između policijskih snaga,
- razvijanje dugoročne strateške suradnje između relevantnih aktera u području provedbe zakona duž rijeke Dunav,
- poboljšanje sustava carinskog nadzora,
- promicanje vladavine zakona i borbe protiv korupcije.

Suradnja između Prioritetnog područja 11 i Prioritetnog područja 1A nastavlja se na temelju zajednički pripremljenih dokumenata, odnosno Priručnika o carinskoj kontroli i preporuka za poboljšanje carinske kontrole. Također, suradnja s Prioritetnim područjem 10 doprinosi razvoju zajedničkih inicijativa u području borbe protiv trgovine ljudima.

Daljni detalji:

Photo credit: The DARIE project

Zajedničke inicijative na području sigurnosti dale su korisne rezultate u pogledu sigurnosti duž Paneuropskog prometnog koridora VII. Tijekom 2017. godine ovo se tematsko područje posebno usredotočilo na ilegalni ribolov i kršenje pravila u području brodarstva. Nadalje, zbivanja za poboljšanje suradnje na polju uklanjanja eksplozivnih sredstava organizira Centar za stručno osposobljavanje iz područja CBRN-E u Srednjoj Europi sa sjedištem u Mađarskoj.

Borba protiv organiziranog kriminala na području trgovine drogama

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Tržište metamfetamina u Europskoj uniji postaje sve veće i veće. Metamfetamin je moćan stimulans koji ima zdravstvene rizike za one koji ga koriste. Najnoviji trendovi pokazuju da se u Europi sirovina (takozvani prekursori droga) koja se koristi za proizvodnju metamfetamina uglavnom trguje sa Balkana do Češke i Poljske. Metamfetamin se također sve više proizvodi u Njemačkoj i Nizozemskoj. Na europskom tržištu ilegalnih droga također dolazi do povećanog udjela

metamfetamina iz Meksika u Europu kroz meksičke skupine organiziranog kriminala.

S obzirom na ogromnu veličinu fenomena međunarodnog organiziranog kriminala u trgovini drogom, ovo pitanje treba riješiti na transnacionalnoj razini. Iz tog razloga, Nacionalni centar za borbu protiv droge u Češkoj pokrenuo je projekt Suradnja za destrukciju mreža za krijumčarenje droga i

ilegalnih laboratorija (CO3DIL), koji se fokusira na ilegalnu proizvodnju sintetičkih droga, posebno kristala metamfetamina.

Glavni je cilj projekta smanjiti količinu droge koja se trguje, distribuirati ili proizvodi u Europskoj Uniji, destrukuirati organizacije organiziranog kriminala i ilegalne laboratorije i uhititi upletene kriminalce. Da bi ovaj projekt bio uspješan, potrebno je uključiti što veći broj zemalja. Trenutno je u projekt uključeno 5 država (Češka, Poljska, Slovačka, Bugarska, Srbija), uz podršku Nizozemske, Belgije, Njemačke, Austrije, Mađarske, Ukrajine, Moldavije, Rumunjske, Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država.

Projekt podržava operativne sastanke vezane uz slučajeve kriminala i koordinira zajedničke akcije na terenu i sigurnosne mjere na glavnim autocestama u uključenim zemljama. Projekt CO3DIL olakšava operativni protok informacija i razmjenu informacija. Također okuplja tijela za provođenje zakona u državama članicama i trećim zemljama, s ciljem uništavanja nezakonitih mreža za proizvodnju i distribuciju sintetičkih droga i suzbijanje trgovine prekursora drogom.

Projekt financiran iz Fonda za unutarnu sigurnost
Europske Unije - Policija

Partneri iz Bugarske, Češke Republike, Poljske, Slovačke
i Srbije

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Objavilo: Ministarstvo javnih radova, razvoja i uprave

Uredništvo: Danube Strategy Point

Dizajn: Gabriel Latiş

Izvor fotografija: pogledajte izvore citirane u ovoj publikaciji.

Koordinatorica projekta: Andreea Stoenescu

Prijevod: MEDIA MAN CONSULTING SRL

Tiskano u prosincu 2019.

Danube Strategy Point (DSP): Robert LICHTNER (Koordinator), Andreea PENA (odgovorna osoba za jačanje institucionalnih kapaciteta), Katharina LENZ (odgovorna osoba za strateški stup), Mihaela FLOREA (odgovorna osoba za strateški stup), Petra WÄCHTER (odgovorna osoba za evaluaciju), Andreea STOENESCU (odgovorna osoba za komunikaciju), Helene SCHABASSER (odgovorna osoba za projekt), Dan BĂLĂNESCU (odgovorna osoba za projekt)

STRATEGIJA EU ZA DUNAVSKU REGIJU

Ured DSP u Beču:

Grad Beč / EU-Funding Agency
Phone: +43 (01) 89 08 088 2603
Kirchberggasse nr. 33/9
1070 Beč
Austrija

Ured DSP u Bukureštu:

Ministarstvo javnih radova, razvoja i uprave
Phone: +40 (0)372 111 356
Bd. Libertății nr. 14, sector 5
050706 Bukurešt
Rumunjska

f <https://www.facebook.com/DanubeRegionStrategy>
in <https://www.linkedin.com/in/eusdr>
🐦 <https://twitter.com/eusdr>
▶ <https://www.youtube.com/user/DanubeRegionStrategy>

Objavilo: Ministarstvo javnih radova, razvoja i uprave

Uredništvo: Danube Strategy Point, prosinca 2019.